

عملکرد هیدرولیکی مجموعه سازه‌های آبی تاریخی شوشتر در گذشته و حال

خسرو حسینی استادیار و عضو هیئت علمی گروه عمران دانشگاه سمنان ×

معصومه عامری کارشناس شرکت مهندسین مشاور ××

× تلفن: ۰۲۳۱۳۳۳۳۷۴۵، نمابر: ۰۲۳۱۳۳۳۴۲۰۳، پست الکترونیکی: khhosseyni@yahoo.com

×× تلفن: ۰۲۱۸۸۸۷۰۲۹۱، نمابر: ۰۲۱۸۸۸۷۰۲۹۸، پست الکترونیکی: masoumeh_ameri@yahoo.com

چکیده

در مقاله حاضر پس از معرفی سازه‌های آبی تاریخی شوشتر به نقش این سازه‌ها در زمان احداث آنها پرداخته شده است. در ادامه عملکرد فعلی سازه‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. این مجموعه آبی شامل سازه‌ها و بازه‌ای که در آن واقع شده‌اند در نرم‌افزار Hec Ras مدل گردیده است و پارامترهای جریان در شرایط طرح و در حال حاضر استخراج گردیده‌اند.

کلیدواژه‌ها: سازه‌های آبی تاریخی - شوشتر - Hec Ras - کارون

مقدمه

رودخانه کارون به طول ۸۹۰ کیلومتر از چهار شاخه اصلی به نام‌های خرسان، آب‌ونک، آب‌کیار و بازفت تشکیل شده است. این رودخانه پس از عبور از سد کارون ۱ و گذار لندر در حوالی سد انحرافی گتوند تغییر جهت داده و به سمت جنوب جریان می‌یابد که در ادامه پس از گذر از ارتفاعات و ورود به دشت در شوشتر در موقعیت بند میزان به دو شاخه گرگر و شطیط تقسیم می‌شود. در شاخه شطیط پس از حدود ۴۰۰ متر سردهانه و کانال داریون و سپس پل - بند شادروان قرار گرفته است. در شاخه گرگر نیز پس از ۸۰۰ متر پل - بند گرگر و آسیابها واقع می‌باشند. در حوالی بند قیر دو شاخه رودخانه به هم رسیده و رودخانه دز نیز اندکی قبل از این اتصال به شطیط وصل می‌گردد. از آن پس رودخانه به سمت جنوب غربی جریان یافته و پس از عبور از شهر اهواز به خلیج فارس می‌ریزد.

مجموعه این سازه‌های آبی تاریخی شکل گرفته در شوشتر و عملکرد هیدرولیکی آنها در گذشته و

حال بشرح زیر می‌باشند.